

Kind in beeld

Pedagogisch beleidsplan

+

Pedagogisch werkplan - Dagopvang Burgemeester van Gentsingel

Maart 2021

Voorwoord

'Pedagogisch beleidsplan en pedagogisch werkplan' klinkt misschien ingewikkeld. Maar eigenlijk gaat het gewoon over de volgende vragen: hoe kijken wij naar kinderen? Wat hebben kinderen nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen? Hoe dragen onze medewerkers daar dagelijks aan bij? En vooral: waarom doen wij dat zo? Want opvoeden doe je niet zomaar. Daar zit altijd een visie achter.

Onze medewerkers zijn betrokken geweest bij het opstellen van dit beleidsplan; pedagogisch medewerkers, (assistent) locatie-managers, directeur, praktijkopleider en beleidsmedewerkers. Ook vertegenwoordigers van ouders in de oudercommissies hebben input gegeven. Hun inbreng betekent veel voor ons. Wij willen graag samen met de ouders een bijdrage leveren aan de opvoeding van hun kinderen. Ieder vanuit ons eigen perspectief.

Kindercentrum 't Kickertje is een lerende organisatie. Daarom zetten we ons in om alle medewerkers zo goed mogelijk mee te nemen in het proces. Want we willen natuurlijk dat iedereen vanuit zijn eigen functie - van kantoorpersoneel tot pedagogisch medewerkers - het pedagogisch beleid ondersteunt, een gezicht geeft en uitdraagt. Zo dragen we eraan bij, dat iedereen binnen ons kindercentrum dezelfde taal gaat spreken en de uitgangspunten in de praktijk gaat toepassen. Wettelijke eisen, maar ook onze eigen visie op pedagogisch gebied zorgen er voor dat we ons pedagogisch beleid voortdurend toetsen en waar nodig bijstellen.

We hopen dat iedereen het beleidsplan en het werkplan met veel plezier en belangstelling leest!

Inleiding

Hoe werken wij, en waarom zo?

Spelen, ontdekken, plezier maken, leren en ontspannen! Bij Kindercentrum 't Kickertje bieden we pedagogische dagen buitenschoolse opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar. 't Kickertje heeft diverse locaties. Maar ook al zijn we verspreid over verschillende locaties, toch willen we met elkaar vanuit eenzelfde visie met 'onze' kinderen werken. In dit beleidsplan vertellen we vanuit welke visie wij met de kinderen omgaan en waarom we dat zo doen. Daarmee is het beleidsplan vooral bedoeld als inspiratiedocument voor medewerkers. Daarnaast willen we ouders, verzorgers en andere geïnteresseerden met dit beleidsplan een beeld geven van onze kinderopvang. In het bijbehorende pedagogisch werkplan staat beschreven hoe we op deze locatie concreet te werk gaan. Het werkplan is gebaseerd op het pedagogisch beleidsplan en op de wettelijke kaders.

Kwaliteit

Met onze kinderopvang willen we ons steentje bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. Om kinderopvang van goede kwaliteit te bieden, richten we ons daarbij op de vier basisdoelen voor de opvoeding (prof. Riksen-Walraven, 2000). Deze doelen staan ook beschreven in de wet Kinderopvang:

- Het bieden van veiligheid: een veilige basis, 'een thuis' waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competentie

- Gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Deze pedagogische basisdoelen vormen de rode draad in onze visie. Maar we realiseren ons dat alleen het benoemen pedagogische doelen niet genoeg is. De doelen moeten ook handen en voeten krijgen, ze moeten vertaald worden naar ons dagelijks handelen. Daarvoor gebruiken we de pedagogische cirkel van Anke van Keulen.

Hart, hoofd en handen

In de pedagogische cirkel van Anke van Keulen staat het kind letterlijk in het middelpunt. 'Kind in Beeld' noemen wij dit. Wij werken met deze cirkel, omdat die zo treffend laat zien hoe pedagogische opvattingen, houding en gedrag samenhangen. En dat is waar wij naar streven: dat onze kindvisie zichtbaar is in de praktijk van alledag binnen ons kindercentrum. De cirkel daagt ons uit om elkaar te inspireren. Het helpt ons om onze opvattingen over opvoeden te vertalen naar ons dagelijks werk. Daarin draait het voor ons om de kinderen en hoe wij met hen omgaan. Daarom hangt de pedagogische cirkel op al onze groepen.

Kinderen ontwikkelen zich met hoofd, hart en handen. Als opvoedprofessionals willen wij ons ook verder ontwikkelen met ons hart (onze betrokkenheid bij de kinderen), hoofd (inspiratie door voortdurend de pedagogische cirkel bij ons werk te betrekken) en handen (onze handelingen en ons gedrag).

*‘Wij dragen
zorg voor een
continue
kwaliteit van
het
pedagogisch
proces in een
open dialoog
met elkaar en
met ouders en
verzorgers’*

De pedagogische cirkel

In de inleiding hebt u kunnen lezen dat wij werken met een pedagogische cirkel. Deze cirkel bestaat uit verschillende ringen.

In de kern van de cirkel staat ons motto: Kind in Beeld. Aan de hand hiervan beschrijven we in het beleidsplan onze kindvisie en de samenhang met de genoemde pedagogische basisdoelen. In de tweede ring staan de houdingsaspecten beschreven die wij belangrijk vinden bij onze omgang met de kinderen. Met houdingsaspecten bedoelen wij het geheel van ons verbaal en non-verbaal gedrag en de bijpassende manier van benaderen. Zo staat bij persoonlijke competentieontwikkeling: actief ruimte bieden en inspelen op het individuele kind.

In de derde ring staan gedragingen beschreven die wij zelf willen laten zien en van de ander kunnen verwachten. Bij veiligheid en welbevinden staat bijvoorbeeld: oogcontact maken en plezier uitstralen.

In dit hoofdstuk vertellen we aan de hand van de cirkel over onze pedagogische visie.

In het hart van onze pedagogische cirkel staat ‘Kind in Beeld’. Dat lijkt misschien een open deur, maar dat is het niet! Want kinderen zijn weliswaar van nature allemaal gericht op ontdekken en ontwikkelen, maar tegelijkertijd is elk kind uniek. Het ene kind is het andere

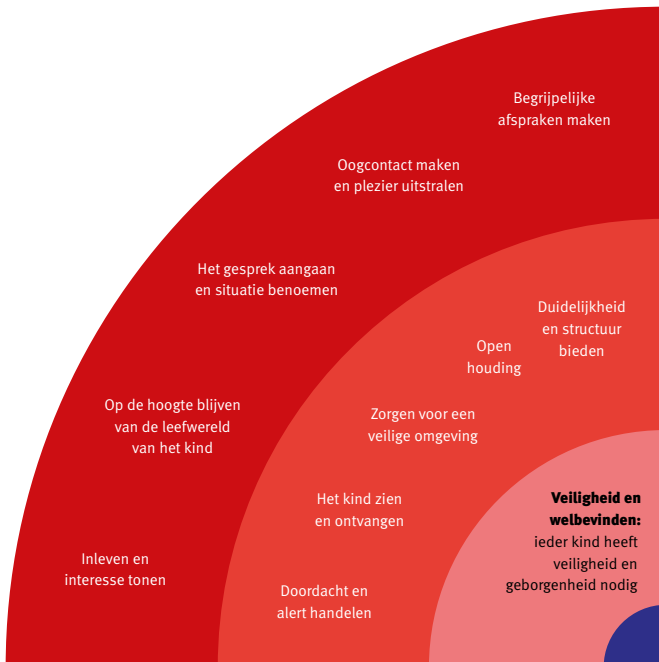

niet. Daarom vinden wij het belangrijk om elk kind gedurende zijn of haar tijd op 't Kickertje goed in beeld te hebben. Pas dan kunnen we hem of haar datgene bieden wat het nodig heeft om zich veilig te voelen en zich te kunnen ontplooiën. Dit doen wij in samenspraak met ouders, verzorgers, school en andere jeugdinstanties die bij het kind betrokken zijn. Door samen te werken, meningen uit te wisselen, elkaar te informeren en elkaar te inspireren. Samen dragen wij zorg voor de begeleiding, opvoeding en verzorging.

Zorgen voor welbevinden en veiligheid

Kinderen hebben veiligheid en geborgenheid nodig om op ontdekkingsstocht te kunnen gaan naar hun eigen mogelijkheden en naar de wereld om zich heen. Onze pedagogisch medewerkers bieden die veilige basis op verschillende manieren. Een belangrijk aspect hiervan is het mentorschap. Ieder kind op 't Kickertje heeft een eigen mentor. De mentor bevordert de emotionele veiligheid door goed naar het kind te kijken, het kind te volgen en beschikbaar te zijn. Door regelmatige contactmomenten met echte aandacht, leert de mentor het kind en de ouders steeds beter kennen en ontstaat een vertrouwensband. We bieden die veiligheid ook door met begrijpelijke en duidelijke afspraken structuur te geven aan de dagelijks terugkerende activiteiten in de groep.

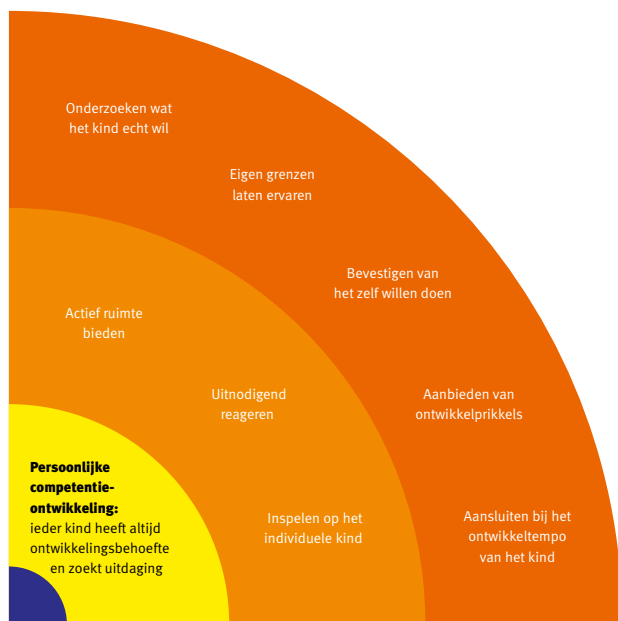
Zonder daarbij de leefwereld van het kind uit het oog te verliezen! Daarnaast bieden we kinderen ook met onze bewuste en alerte houding veiligheid en geborgenheid. Dit doen we door zorgvuldig te kijken, te luisteren en te voelen en door het kind, de situatie en de leefomgeving goed te observeren. Verder spelen ook onze bevlogenheid, onze betrokkenheid en ons enthousiasme in het werken met de kinderen een belangrijke rol. We zijn geïnteresseerd in de kinderen, in hun ouders / verzorgers en in onze collega's. We gaan het gesprek met hen aan, verplaatsen ons in hun leefwereld en delen graag met ouders wat hun kind bij ons heeft beleefd. In zo'n open sfeer voelen kinderen zich veilig en kunnen ze zich ontwikkelen.

*Ieder kind
heeft
veiligheid
en gebor-
genheid
nodig*

Ieder kind heeft ontwikkelings- behoefte en zoekt uitdaging

KIND
IN
BEELD

Zorgen voor persoonlijke competentie-ontwikkeling

Wil je kinderen echt de ruimte geven om zich op hun eigen manier te ontwikkelen, dan moet je hen eerst in beeld hebben. Pas dan kun je aansluiten op hun ontwikkelingsbehoefte.

Daarom hechten we bij Kindercentrum 't Kickertje veel belang aan het kijken naar kinderen. We luisteren naar wat zij te zeggen hebben, zijn beschikbaar en reageren uitnodigend. We bevestigen hen in wat ze zelf willen doen en ontdekken, en nodigen hen uit om deel te nemen aan activiteiten. We stimuleren dat ze zelf met ideeën komen en sluiten aan bij hun eigen initiatieven. We onderzoeken wat een kind wil weten, doen en laten door uitnodigend op de signalen van het kind te reageren. Hierdoor

ontstaat alle ruimte voor kinderen om in een veilige omgeving tot nieuwe ervaringen te komen. Bij het aanbieden van ontwikkelprikkelers sluiten we telkens aan bij het individuele ontwikkeltempo van kinderen binnen de groep. Hierdoor groeit het kind in zijn motorische, cognitieve, communicatieve en creatieve mogelijkheden en ontdekt het zijn grenzen, wensen en talenten.

Sociale competentieontwikkeling

Een groep is voor kinderen een prachtige plek om met andere kinderen in contact te komen. In omgang met elkaar hebben ze plezier en groeien ze in hun sociale competenties. Gaandeweg ontdekken ze dat er allerlei overeenkomsten, maar ook verschillen zijn tussen henzelf en andere kinderen. Ook gaan ze steeds meer de verschillen opmerken tussen de volwassenen om hen heen. Die ontwikkeling is belangrijk voor het vormen van een zelfbeeld en voor het ontwikkelen van zelfstandigheid en sociaal gedrag.

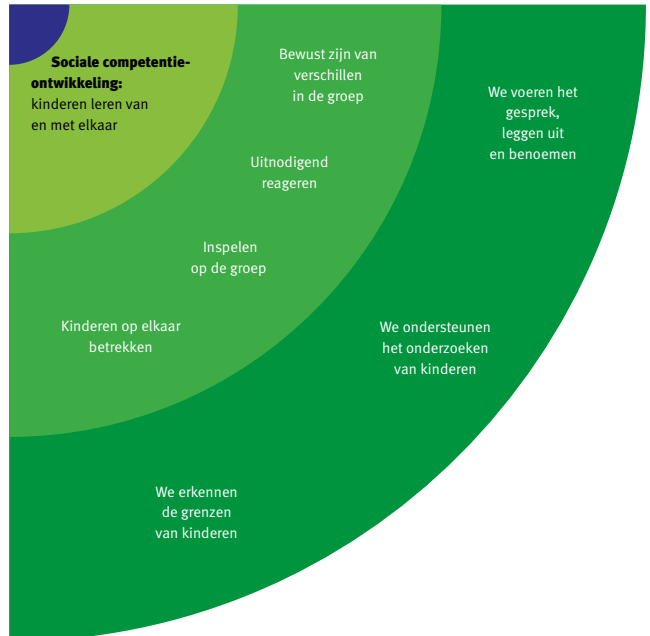
Bij Kindercentrum 't Kickertje hebben we daarom veel aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Afhankelijk van de leeftijd doen we dit door mee te spelen en door te

kijken, te luisteren en in gesprek te gaan. We betrekken de kinderen op elkaar. Daarbij zijn we ons bewust van de verschillen en overeenkomsten, benoemen deze en stellen er open vragen over. Hierdoor ontdekken de kinderen steeds meer hun sociale omgeving. Ze merken de verschillen in behoeften, smaak, uiterlijk, grenzen, omgang en reacties op situaties op. Ook ontdekken ze hoe zij zich ten opzichte van de ander kunnen en willen opstellen en hoe de ander zich tot hen verhoudt.

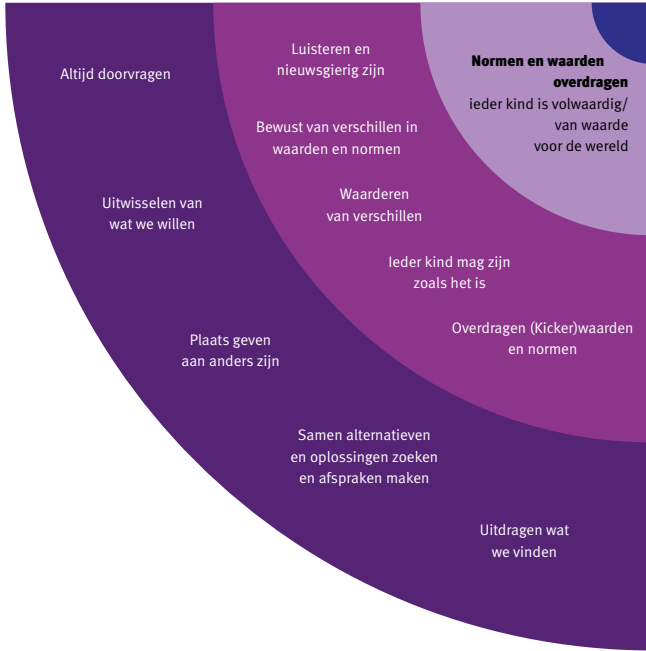
We streven ernaar om overeenkomsten en verschillen op een respectvolle manier bespreekbaar te maken. Zo zorgen we dat kinderen zich als individu bij ons thuis voelen en dat ze tegelijkertijd ook met elkaar een groep vormen. Op dezelfde manier reageren wij ook naar

Kinderen leren van en met elkaar

KIND IN BEELD

*Ieder kind is
volwaardig /
van waarde
voor de
wereld*

hun ouders en verzorgers. Zodat ook zij zich onderdeel van het Kindercentrum kunnen voelen.

Normen en waarden overdragen

Wij geloven dat ieder kind, ieder mens een volwaardig mens is en van waarde is voor de wereld. Daarom willen we dat ieder kind bij Kindercentrum 't Kickertje alle mogelijkheden krijgt om zich te ontwikkelen tot iemand die goed functioneert in de samenleving.

Daarbij zijn we ons bewust van de verschillen in normen en waarden, en hebben we respect voor de ander. De ander mag anders zijn. Sterker nog, we willen die verschillen benutten en er met elkaar van leren. We zijn altijd nieuwsgierig naar de kinderen en het gezin

waarin ze opgroeien. Wanneer we ons bijvoorbeeld verwonderen over de manier waarop een kind verzorgd wordt, omdat dat afwijkt van wat wij gewend zijn, dan vragen we naar de achterliggende ideeën. Zijn er verschillen met de waarden en normen van ons kindercentrum, dan zoeken we samen met de kinderen en ouders naar oplossingen en maken we afspraken.

Pedagogisch Werkplan Dagopvang Burgemeester van Gentsingel

Inleiding

Dit is het pedagogisch werkplan van de hele dagopvang locatie Burgemeester van Gentsingel in Schipluiden. In dit werkplan beschrijven wij hoe onze handels- en werkwijze is tijdens de dagelijkse gang van zaken in het kindercentrum afgeleid van onze visie en uitgangspunten zoals beschreven in ons pedagogisch beleid.

Ligging

Het kindercentrum is gevestigd aan de Burgemeester van Gentsingel. De locatie huisvest twee hele dagopvang groepen; Inktvisjes en Zeepaardjes, twee buitenschoolse opvanggroepen groepen; Kikkerdril en Schipkickers. In 2019 gaat een Peuterwerkplaatsgroep van start. De ligging van het gebouw is bijzonder, naast een zorgcentrum, tegenover een nieuwbouwwijk en met uitzicht over het weiland. Hierdoor heeft deze locatie een landelijke uitstraling en is tegelijkertijd onderdeel van de dorpsgemeenschap. Het gebouw heeft grote ruimtes die we volop kunnen benutten.

Ruimte binnen en buiten

De locatie heeft 4 groepsruimtes, een centrale hal, wasruimte, een centrale keuken, een opbergruimte, wc en een kantoor. De Zeepaardjes en de Inktvisjes hebben een eigen ruimte waar gespeeld en gegeten wordt. In de groepsruimten dagopvang staat een verschoon- en aankleedmeubel. Deze groepen hebben twee aparte slaapruiden en

gemeenschappelijke toiletgroep. Ouders en kinderen maken gebruik van een eigen entree. Naast de eigen ruimten is er een grote centrale hal, waar de kinderen veel vrijheid hebben om te spelen. De dagopvang heeft een eigen buitenruimte die als natuurspeeltuin is ingericht en ruimte biedt voor natuurbeleving. Zomers kan er, wanneer het warm is, gespeeld worden in een of meerdere zwembadjes, zodat kinderen verkoeling kunnen vinden. De buitenspeelruimten worden omsloten door een hek.

Team

Het team van de locatie bestaat uit 12 pedagogisch medewerkers die allen op een eigen groep op vaste dagen en volgens een vast rooster werken om zo een veilige en geborgen omgeving voor het kind te creëren. Daarnaast bestaat het team uit een assistent-locatiemanager, een groepshulp en een locatiemanager. Het team wordt in haar dagelijks werken ondersteund door de beleidsmedewerkers pedagogiek, beleidsmedewerker activiteiten, de video interactiebegeleider, medewerker kwaliteit en medewerkers van kantoor.

Pedagogische coaching

Het team wordt in haar dagelijks werk gecoacht door pedagogisch beleidsmedewerkers en video interactiebegeleiders. Zij coachen de pedagogisch medewerkers groepsgewijs en individueel met als doel de verhoging van de kwaliteit van het pedagogisch handelen op de groep. Daarnaast worden ook locatiemanagers regelmatig bijgeschoold op het gebied van coaching en beleidsondersteuning.

Stagiaires en vrijwilligers

Er zijn verschillende stagiaires welkom bij onze organisatie.

Stagiaires die direct worden opgeleid voor het uitvoerend pedagogisch werk op de groep zoals voltijd- en deeltijd opleidingen pedagogisch medewerker kinderopvang, niveau 3 en gespecialiseerd medewerker Kinderopvang niveau 4. Ook stagiaires van de opleiding Sport en Bewegen van niveau 3 en 4 zijn welkom.

Ook is er plaats voor medewerkers in opleiding (MIO's) binnen de organisatie. Bij de start wordt door de MIO een ontwikkelscan van de FCB ingevuld. Op basis daarvan wordt een persoonlijk ontwikkelplan opgesteld waarin opgenomen wordt voor hoeveel procent de MIO op dat moment kan worden ingezet. De locatiemanager van de locatie waar de MIO werkt, begeleidt deze op de werkvloer. De praktijkopleider volgt dit proces en is 1x per zes weken bij het gesprek tussen locatiemanager en MIO om het persoonlijke ontwikkelplan bij te stellen.

Hiernaast is er ook plaats voor stagiaires van de opleiding HBO pedagogiek en stagiaires van opleidingen op het gebied van sociaal culturele vorming. Bij deze stagiaires kijken we of begeleiding op maat mogelijk is.

Ook zijn er mogelijkheden voor snuffelstages. De snuffelstagiaires vanuit de beroepsopleidingen die zich oriënteren op het werkveld vormen de basis voor toekomstige pedagogisch medewerkers. Voor maatschappelijke stages is plaats onder voorwaarden dat begeleiding mogelijk is en buiten de groepen in de hele dagopvang. Maatschappelijke stages zijn in het leven geroepen binnen het middelbaar onderwijs om leerlingen kennis te laten maken met het werk van

allerlei maatschappelijke voorzieningen in onze samenleving. Het doel is hen hieraan zelf nu en later een bijdrage te laten leveren. We hanteren genoemde restricties voor plaatsing van deze stagiaires. Aan het begin van de stageperiode vindt er een intake plaats tussen de praktijkopleider vanuit de organisatie (dit is een vaste persoon binnen onze organisatie) en de stagiaire. Deze vraagt naar de motivatie van de aankomend stagiaire om binnen de organisatie te werken en beoordeelt na dit gesprek of deze stagiaire uitgenodigd wordt om stage te komen lopen. Tijdens dit gesprek worden verwachtingen uitgesproken ten aanzien van gedrag en werkhouding. Het aanbod aan begeleiding is duidelijk. Er is een werkbegeleider die zorgt voor de directe begeleiding op de werkvloer en de praktijkopleider die het leerproces begeleidt.

De stagiaires van bovengenoemde opleidingen kunnen oefenen met alle voorkomende werkzaamheden nadat de checklist met werkzaamheden is doorlopen en afgetekend door de werkbegeleider. Deze wordt besproken bij het introductiegesprek met de praktijkbegeleider wanneer de stagiaire is aangenomen om stage te gaan lopen. De werkbegeleider heeft regelmatig een gesprek met de stagiaire. Tevens vindt er een keer in de maand een gesprek plaats tussen praktijkopleider, werkbegeleider en stagiaire.

Snuffelstagiaires

Ook snuffelstagiaires zijn welkom; zij vormen de basis voor toekomstige pedagogisch medewerkers. Zij zijn wel beperkt in hun taken. Hoe de begeleiding is geregeld en wat zij wel en niet mogen is vastgelegd in een protocol. Zij

- Interactief met de kinderen bezig zijn op de grond of in een spel.
- Onder toezicht en/of begeleiding een flesje of fruithap geven.
- Veel vragen stellen en ideeën voorleggen.

Zij mogen geen:

- Overdracht geven aan ouders.
- Kinderen optillen.
- Kinderen naar bed brengen.
- Kinderen verschonen.

Vrijwilligers

Bij activiteiten werken wij incidenteel met vrijwilligers. Onze vrijwilligers zijn opa's en oma's, ouders, oud-Kickercollega's en oud-Kicker-kinderen en soms ook kinderen van onze medewerkers. Een vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van een pedagogisch medewerker of locatiemanager. Deze coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger. De taken van de vrijwilliger(s) zijn hulp bij feesten, activiteiten en ouderavonden. De pedagogisch medewerker draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en dienstverlening.

Stamgroepen

Onze locatie biedt plaats aan twee verticale 0-4 groepen; de Inktvisjes en Zeepaardjes en in 2019 starten we de Peuterwerkplaats voor peuters van 2 tot 4 jaar. In deze hele dagopvang groepen worden maximaal 16 kinderen per dag opgevangen onder begeleiding van drie pedagogisch medewerkers. In de Peuterwerkplaats worden maximaal 16 kinderen opgevangen onder begeleiding van twee pedagogisch medewerkers. We streven naar een evenwichtige leeftijdsopbouw in de groepen.

Wij willen kinderen een veilige en vertrouwde omgeving bieden, ons streven is dan ook dat een kind maximaal vier vaste medewerkers per week ziet. Daarmee geven wij inhoud aan onze eigen visie dat een kind veiligheid en geborgenheid nodig heeft als ook aan de regelgeving. Bij ziekte of vrije dagen wordt er zoveel mogelijk rekening gehouden dat er altijd één vaste pedagogisch medewerker op de groep aanwezig is, samen met de invalkracht. Bij langdurige afwezigheid wordt ernaar gestreefd om zoveel mogelijk dezelfde invalkracht in te zetten op de groep. Afhankelijk van de bezetting van de groepen, is het mogelijk dat kinderen worden uitgenodigd om op de andere groep te komen spelen. De groepen zijn naast elkaar gehuisvest, de kinderen kunnen dan ook van beide opvangruimtes gebruik maken. Er is een intensieve samenwerking tussen de verschillende groepen, zowel dagopvang als Peuterwerkplaats. Kinderen nemen deel aan activiteiten die in verschillende groepen plaats vinden. De kinderen volgen een dagritme waarbij op leeftijd activiteiten worden aangeboden en waar de kinderen samen kunnen spelen (in eigen tempo en niveau). De kinderen nemen deel aan activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en die de ontwikkeling en ontplooiing prikkelen. De kinderen worden hierbij ondersteund door de pedagogisch medewerkers, zij spelen in op de (speel)behoeftes van de kinderen, zien en creëren kansen zodat de kinderen met plezier allerlei nieuwe ervaringen opdoen. Naast de geboden activiteiten en het vrije spel begeleiden we de kinderen in hun mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De medewerkers worden in hun werk

ondersteund door ons pedagogisch beleid: “Kind in Beeld”.

Op onze locatie is flexibele en incidentele opvang mogelijk. Per locatie kan het voorkomen dat er een flexibel kind geplaatst is, dit flexibele kind wordt in een vaste stamgroep geplaatst. Wanneer het flexibele kind het 13e of 17e kind op de groep is en er geen derde of vierde medewerker aanwezig is, wordt gekeken of er ruimte is in de andere groep hiermee rekening houdend met de wet- en regelgeving. Ons streven is het kind in de eigen stamgroep op te vangen. Een aanvraag kan gedaan worden bij afdeling planning.

Peuterwerkplaats

De Peuterwerkplaats bestaat uit een groep maximaal 16 kinderen per dag(deel) in de leeftijd van 2-4 jaar. In de peuterwerkplaats spelen de kinderen met leeftijdsgenootjes onder leiding van speciaal opgeleide pedagogisch medewerkers in een veilige en stimulerende omgeving. Omdat wij vinden dat alle kinderen gelijke kansen verdienen, bieden wij voor peuters met een (risico op) een achterstand een aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) aan. Een goede start is van groot belang voor een zo optimaal mogelijk verlopende schoolloopbaan. In de Peuterwerkplaats zijn maximaal 5 kinderen per dag aanwezig bij wie een taal- en/of ontwikkelingsachterstand is geconstateerd door de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Deze kinderen doen aan alle activiteiten mee. Belangrijk is dat bijvoorbeeld een verhaal dat in de grote groep gelezen en besproken wordt, eerst in een kleine groep aan de kinderen met taalachterstand wordt voorgelezen.

Op de Peuterwerkplaats worden activiteiten aangeboden die aansluiten op wat kinderen net kunnen of wat ze nog net niet kunnen. Er is leerrijk spelmateriaal aanwezig dat de ontwikkeling van de kinderen extra stimuleert. Er wordt gebruik gemaakt van de methode Peuterplein, een speciaal educatief programma met activiteiten om het kind spelenderwijs de wereld te laten ontdekken. Het programma behandelt steeds een ander thema en richt zich op meerdere ontwikkelingsgebieden; niet alleen spraak- en taalontwikkeling, maar ook op beginnende rekenvaardigheid, motorische ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De door ons gehanteerde methode Peuterplein is een erkend VVE-programma. We werken daarbij voor de kinderen met een VVE-indicatie met doelen waaraan het gemiddelde kind voldoet als het naar groep 1 van de basisschool gaat. We volgen de ontwikkeling van de kinderen met een speciaal observatie en registratie instrument en stellen de doelen per kind regelmatig bij. Zo zorgen we dat het aanbod aan activiteiten goed aansluit bij de individuele ontwikkeling van het kind. Voor de kinderen die geplaatst zijn op indicatie van de Jeugdgezondheidszorg wordt hun deelname aan het programma Peuterplein en de leeropbrengst hiervan ook geregistreerd. De voortgang van deze kinderen wordt regelmatig besproken in een overleg met de locatiemanager van de Peuterwerkplaats, de pedagogisch medewerkers en een van de beleidsmedewerkers pedagogiek.

De inrichting in het lokaal en de wisselende themahoek is zodanig dat een kind zelfstandig de thema's en

activiteiten kan naspelen. Het spelen in hoeken is een belangrijke voorwaarde voor de inrichting van het lokaal. Bij ons aanbod van activiteiten maken we een onderscheid tussen een basisactiviteit, een verdiepte activiteit (meer) of een intensieve activiteit (herhaling). Daarbij werken we zoveel mogelijk interactief zodat kinderen kunnen doen wat ze leren. Bijvoorbeeld zelf een boterham smeren en dan spelenderwijs de woorden leren. Ook werken we in kleine groepjes, zodat meer interactie en maatwerk mogelijk is. Aan de doelgerichte activiteiten voor kinderen met VVE doen ook andere kinderen mee.

Ouders/verzorgers spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van kinderen. Daarom worden ouders betrokken bij de belevenissen van de kinderen op de Peuterwerkplaats. We stimuleren ouders met hun kind de belevenissen op de Peuterwerkplaats te bespreken. Ouders krijgen tips hoe ze dit kunnen doen, bijvoorbeeld door het voorlezen van een bepaald verhaal, het zingen van de liedjes die op de Peuterwerkplaats gezongen worden. Ook krijgen ouders aan het begin van een nieuw thema informatie mee of materiaal dat aansluit op de thema van Peuterplein waarmee het kind op de peuterwerkplaats aan het werk is. Daarnaast wordt er ruim de tijd genomen voor de dagelijkse overdracht tussen ouders en pedagogisch medewerkers en zijn er geplande oudergesprekken waarin zowel het welbevinden alsook de voortgang en eventuele stagnatie van de ontwikkeling van het kind wordt besproken.

Wanneer kinderen uitstromen naar het basisonderwijs vindt er een zorgvuldige overdracht plaats. Voor kinderen met

een VVE-indicatie wordt een warme overdracht gegeven, waarbij ook de ouders worden uitgenodigd. De Peuterwerkplaats is gehuisvest in een bso-lokaal dat is ingericht voor de jongste kinderen door middel van wisselkasten. Het bso-lokaal grenst aan centrale hal waaraan ook het andere bso-lokaal en een ruimte voor hele dagopvang.

Opvang in tweede stamgroep

Ons uitgangspunt is om verantwoordelijke kinderopvang te bieden in vaste groepen en in een eigen ruimte (stamgroep), waarbij een zogenaamd opendeurenbeleid mogelijk is. Om de continuïteit voor de kinderen te waarborgen wordt aan ouders en kinderen meegedeeld in welke stamgroep het kind zit, welke mentor speciaal belast is met de zorg voor het kind en welke beroepskrachten op welke dag bij welke groep horen. Hiernaast kunnen kinderen soms ook opgevangen worden buiten hun eigen stamgroep in een tweede stamgroep.

Een kind kan incidenteel een dag(deel) of voor een bepaalde periode op een tweede stamgroep geplaatst worden. De plaatsing is mogelijk in de volgende gevallen:

- Op verzoek van de ouders, bijv. omdat er geen plek is op verschillende dagen in dezelfde groep.
- Ten gevolge van de (over- of onder-) bezetting op de groep of om pedagogische redenen. De locatiemanager van de groep zorgt dat de ouders op de hoogte gesteld worden van een incidentele of tijdelijke wijziging van de stamgroep van uw kind.
- Indien er voor een aangevraagde extra opvang dag geen plaats is op de vaste stamgroep van een kind wordt er in overleg met

locatiemanager en pedagogisch medewerker een besluit genomen tot al dan niet plaatsen in de tweede stamgroep. Voorwaarde is dat ouders schriftelijke toestemming geven voor de extra opvang op de andere groep en er schriftelijke afspraken over de duur van de extra opvang op de andere groep worden gemaakt met de ouders. Dit betekent dat er vastgelegd moet worden welke tweede stamgroep het betreft. Ouders kunnen op verschillende manieren toestemming geven: eenmalig of voor langere periode voor het plaatsen van hun kind op twee stamgroepen: door het ondertekenen van een plaatsingscontract of via het toestemmingsformulier opvang in stamgroepen.

- Tijdens vakanties en studiedagen, wanneer groepen kleiner zijn en (op basis van leeftijd en interesses) worden groepen samengevoegd.

Voor kinderen jonger dan 12 maanden is het niet wenselijk deze optie te bieden.

Een kind kan maar in één stamgroep zitten, maar kan wel van twee stamgroepsruimtes gebruik maken zonder schriftelijke toestemming van de ouders. Ouders worden hierover actief geïnformeerd bij de kennismaking, via nieuwsbrieven of via informatieborden op de groep van het kind. Dit doen we binnen Kindercentrum 't Kickertje in de volgende gevallen.

De hele eigen stamgroep in een andere ruimte zit.

Wanneer op rustige dagen stamgroep A en stamgroep B worden samengevoegd in de groepsruimte van stamgroep A. De stamgroepen blijven dan compleet (met

een vaste beroepskracht), maar zitten samen in één ruimte.

In het kader van het opendeurenbeleid mogen kinderen bij het doen van activiteiten de stamgroep verlaten. De maximale omvang van de stamgroep wordt in die situaties tijdelijk losgelaten. Het aantal kinderen per beroepskracht blijft van kracht, toegepast op het totale aantal aanwezige kinderen op de locatie, volgens de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang.

Openingstijden en werktijden

Wij bieden opvang van 07.30-18.30 uur. Op aanvraag is het mogelijk om gebruik te maken van de verlengde openingstijden, vanaf 07.00 uur of tot 18.30 uur. Kinderen van de hele dagopvang en buitenschoolse opvang die om 07.00 uur komen krijgen een ontbijt. Van de kinderen die om 07.30 uur komen wordt verwacht dat ze al ontbeten hebben. Tot 08.00 uur worden de kinderen in een van de groepsruimtes van de hele dagopvang opgevangen door 2 pedagogisch medewerkers. Het streven is om een pedagogisch medewerker van de hele dagopvang en een medewerker van de buitenschoolse opvang aanwezig te laten zijn. Om 08.00 uur gaat elk kind naar zijn of haar eigen stamgroep. De Peuterwerkplaats is geopend van 09.00 uur tot 13.00 uur. Bij de Peuterwerkplaats wordt niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Er wordt niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio tussen 08.30 uur en 12.30 uur en tussen 14.30 uur en 17.30 uur.

Er wordt mogelijk afgeweken van de beroepskracht-kindratio tussen 08.00 uur en 08.30 uur, tussen 17.30 uur en

18.00 uur en tussen 12.30 uur en 14.30 uur.

Per dag wordt nooit meer dan 3 uur afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Onze medewerkers werken volgens een van onderstaande diensten:

- 07.00/07.30-17.30 uur
- 08.00-18.00 uur
- 08.30-18.30 uur

De pauzetijden voor alle groepen/medewerkers zijn tussen 12.30 en 14.30 uur. Afwijktijden 12:30 - 14:30 uur

1e medewerker: 12:30 – 13:15 uur

2e medewerker 13:15 – 13:45 uur

3e medewerker 13:45 – 14:30 uur

De diensten van onze medewerkers worden aangepast aan het aantal aanwezige kinderen.

Of wij wel of niet afwijken van de beroepskracht-kindratio aan de randen van de dag wordt voortdurend door ons gecontroleerd door het gebruik van het ouderportaal, tevens ons registratiesysteem wat gebruikt wordt door de pedagogisch medewerkers op het moment dat de kinderen binnenkomen en weer vertrekken. Wanneer het patroon van haal- en brengtijden structureel verandert, spelen wij daarop in door het eerder inzetten van een (extra) medewerker, of door het langer laten blijven van een medewerker.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan er dus gedurende maximaal drie uur per dag, met minder pedagogisch medewerkers worden gewerkt. Tijdens deze drie uur wordt minimaal de helft van het op grond van de

beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers ingezet. In ons kindercentrum zijn altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers aanwezig.

Veiligheid en gezondheid

Ons beleid rondom veiligheid en gezondheid wordt constant uitgedragen, uitgevoerd en geactualiseerd. Risico's worden jaarlijks in samenwerking met pedagogisch medewerkers en oudercommissie in kaart gebracht en maatregelen getroffen en geëvalueerd. Daarnaast wordt dagelijks geanticipeerd op kleine risico's en aan kinderen wordt geleerd met alledaagse risico's om te gaan, e.e.a. werkt in een veiligheids- en gezondheidsplan.

De belangrijkste uitgangspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn: bewustwording van mogelijke risico's, het voeren van een goed beleid op grote risico's en het gesprek hierover aangaan met elkaar en met externe betrokkenen. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het plan ligt ter inzage op de locatie.

Vierogenprincipe

Wij hanteren het vierogenprincipe. Dit betekent dat er altijd iemand mee kijkt of luistert met de collega, zodat wij voor zowel kinderen als medewerkers zorg dragen voor een veilige omgeving. Er zijn momenten dat een pedagogisch medewerker alleen op een groep staat. Bijvoorbeeld tijdens de pauze van medewerkers en aan het begin en einde van de dag. De deuren van de stamgroepen staan open gedurende de hele dag. Pedagogisch medewerkers kunnen elkaar horen en zien. De ouders die de kinderen brengen aan het begin of het einde van

de dag fungeren als 2de paar oren en ogen. Zowel de groepshulp als de locatiemanager is 4 dagen aanwezig. De assistent-locatiemanager 2 halve dagen en gedurende een groot deel van het jaar zijn er stagiaires aanwezig. Deze hebben een extra kijkfunctie op de dagen dat zij aanwezig zijn.

Mentorschap

Binnen 't Kickertje willen we de kinderen emotionele veiligheid bieden. Ieder kind heeft daarom een eigen mentor. Kinderen krijgen voorafgaande aan de plaatsing een eigen mentor toegewezen. Dit is één van de vaste medewerkers van de groep van het kind. Deze medewerker ziet het kind ten minste eenmaal per week. Het kind blijft bij voorkeur bij dezelfde mentor gedurende de periode dat het kind in dezelfde groep verblijft. De mentor voert het kennismakingsgesprek en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders van het kind en zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van eventuele afspraken of bijzonderheden, zoals medicatie of allergieën. Voor het kind is de mentor een veilige volwassene bij wie het kind altijd terecht kan. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind nauwgezet en houdt goed zicht op zijn/haar welbevinden binnen ons kindercentrum.

Het mentorschap wordt (afhankelijk van de leeftijd van het kind) zo veel mogelijk samen met het kind vormgegeven. Door open te staan en belangstelling te tonen voor wie het kind is, wat het doet en meemaakt, ontstaat een band. De mentor zorgt dat zij goed op de hoogte is van voor het kind belangrijke momenten; dat kunnen vrolijke zaken zijn, maar ook moeilijke of verdrietige dingen. Bij de overgang naar een andere groep

vindt er een zorgvuldige overdracht plaats van het mentorschap van de huidige naar de toekomstige mentor. Wanneer een kind de opvang verlaat, rondt de mentor het contact af. Het dossier met de belangrijkste ontwikkelingsgegevens van het kind, wordt aan de ouder(s) meegegeven. Bij overgang van de hele dagopvang naar de buitenschoolse opvang, wordt tevens een overdrachtsformulier ingevuld door de mentor. Deze wordt overhandigd aan de ouders en de basisschool. Wanneer daar aanleiding voor is, neemt de mentor contact op met de ouders voor een afsluitend gesprek.

Structureel volgen van de ontwikkeling

Na de plaatsing wordt het kind (na ongeveer drie maanden) volgens ons eigen observatiesysteem, het 'Kicker-kinddossier', geobserveerd. Naar aanleiding hiervan voert de mentor een gesprek met de ouders. Hierin wordt besproken hoe het met het kind gaat, of het zich al thuis voelt en voldoende gewend is, of wat daar eventueel nog voor nodig is.

De ontwikkeling van het kind wordt het gehele jaar door de mentor gevolgd. Een keer per jaar (meestal rondom de verjaardag) wordt er een uitgebreide observatie ingevuld door de mentor. Er wordt gekeken naar het welbevinden op sociaal emotioneel gebied, de ontwikkeling van de persoonlijke competenties op het gebied van bewegen, creativiteit, taal, zelfstandigheid en de morele ontwikkeling. Deze observatie zorgt ervoor dat we ieder kind goed in beeld hebben en houden.

Vanaf de basisschoolleeftijd kan het kind ook zelf aangeven hoe hij/zij de opvang ervaart, door het invullen van een speciale vragenlijst voor kinderen. De jongste

kinderen kunnen met behulp van een kleurplaat en pictogrammen aangeven hoe zij zich voelen op de groep.

Na het invullen van de jaarlijkse observatie worden ouders uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling van het kind en om de opvang te evalueren. Wanneer een kind ongeveer acht jaar of ouder is, kan dit gesprek ook alleen met het kind of samen met het kind en de ouder(s) worden gevoerd. In het kind-dossier kan de mentor aangeven welke actiepunten er zijn om de ontwikkeling van het individuele kind te stimuleren. Eventueel worden naar aanleiding van de uitkomsten van het gesprek, doelen gesteld en afspraken gemaakt die de mentor in gang zet en monitort. Zo nodig wordt een actieplan opgesteld. De mentor draagt zorg voor de uitvoering en bewaakt de voortgang van afgesproken acties en houdt ouders, collega's en locatiemanager hiervan op de hoogte.

Overdracht naar de basisschool

Wij vinden het belangrijk om het beeld dat gevormd is over de ontwikkeling en welbevinden van het kind te delen met de toekomstige basisschool. Aan de hand van de informatie in het overdrachtsformulier en de eventuele bijlagen kan de basisschool zicht krijgen op de behoeften van het kind en deze waar nodig afstemmen ten aanzien van een passend onderwijsaanbod. Hiermee willen we bijdragen aan de doorgaande ontwikkeling van de kinderen en kan de school waar nodig hun aanbod aanpassen. Voor het kind met een VVE indicatie verzorgen we een aanvullende overdracht gebaseerd op de observatie en registratiepunten vanuit Peuterplein. We streven naar een goede samenwerking tussen kinderdagverblijf en de

basisschool. Het overdrachtsformulier is een hulpmiddel wat moet bijdragen aan een ononderbroken ontwikkelingslijn voor ieder kind. Door overdracht van gegevens gaat er geen kostbare tijd verloren. De basisschool kan direct op de juiste manier verder werken aan de ontwikkeling van het kind, vanaf het punt waarop het kind op het kinderdagverblijf is gestopt. Dit is van belang voor de doorgaande ontwikkelingslijn van het betreffende kind. Het overdrachtsformulier wordt ingevuld bij de leeftijd van 3 jaar en 9 maanden en wordt besproken met de ouders van het kind tijdens een eindgesprek. De overdracht van gegevens naar de basisschool vindt alleen plaats met expliciete toestemming van de ouders. 't Kickertje streeft naar een warme overdracht (een overdracht met een mondelinge toelichting) voor ieder kind eind 2019. Hiervoor zijn structurele afspraken met de scholen nodig.

Signaleren

De mentor volgt het kind, signaleert en is het aanspreekpunt bij bijzonderheden, zoals bijvoorbeeld opvallend gedrag, sociaal emotionele problemen, ziekte of ontwikkelingsachterstanden. De mentor bespreekt dit in eerste instantie met de ouders en de naaste collega en informeert de locatiemanager hierover. Samen kan worden besloten advies te vragen over de begeleiding van het kind aan de beleidsmedewerker pedagogiek, tijdens het pedagogisch spreekuur. Tijdens het pedagogisch spreekuur kan eveneens worden besproken of consultatie van een andere instanties wenselijk of noodzakelijk is. Aan ouders wordt vooraf toestemming gevraagd om de zorg omtrent een kind te delen met school of een andere instantie.

Voor de begeleiding en het volgen van de rapportage over de ontwikkeling van de kinderen van de Peuterwerkplaats wordt ook gebruik gemaakt van het kindvolgsysteem van 't Kickertje en de in de organisatie toegepaste methode Peuterplein. Voor de kinderen met een VVE-indicatie worden daarnaast individuele werkplannen gemaakt.

Meldcode

Professionals die met kinderen werken hebben vanaf 1 juli 2013 de wettelijke verplichting om een meldcode te gebruiken bij vermoedens van mishandeling. Deze meldcode is vernieuwd en uitgebreid met een beroepsspecifiek afweingskader per 1 januari 2019.

Alle locaties hebben minimaal twee opgeleide medewerkers, die geschoold zijn in het werken met de meldcode. Binnen de organisatie zijn twee aandachtsfunctionarissen aangesteld; één locatiemanager en één beleidsmedewerker pedagogiek.

Werken met de meldcode wordt minimaal één keer per jaar onder de aandacht gebracht van alle medewerkers die direct met kinderen werken.

Dagritme

De jongste kinderen (0-1 jaar) volgen een eigen slaap- en voedingsritme gedurende de dag. We vinden het belangrijk dit ritme zoveel mogelijk te volgen. Als de kinderen ouder worden, volgen zij het dagritme van de groep. Op deze wijze bieden wij de kinderen structuur en voorspelbaarheid. Hierbij een korte weergave van onze dagritme;

Van 07.00 tot 07.30 uur bieden wij verlengde opvang aan voor de kinderen van de hele dagopvang. Daarnaast is er

tussen 07.00 en 08.30 uur ook voorschoolse opvang voor kinderen vanaf 4 jaar. Kinderen die om 07.00 uur komen krijgen een ontbijt. De medewerkers eten samen met de kinderen van de verlengde opvang en de voorschoolse opvang een ontbijt in de groepsruimte van de dagopvang. Voor de kinderen die vanaf 07.30 uur binnen komen wordt verwacht dat ze al ontbeten hebben. Om 07.30 start een medewerker van de hele dagopvang samen met een medewerker van de voorschoolse opvang (4+).

Om 08.00 uur gaan de kinderen met de vaste pedagogisch medewerker naar de eigen groep, waar alle andere kinderen ook worden ontvangen. Na 08.00 uur komt de tweede (en derde) pedagogisch medewerker op de groep en start het dagprogramma. Bij dit dagprogramma werken we met het kind in beeld. Om 09.30 uur gaan we aan tafel voor een gezellig samen zijn met de kinderen en om fruit en groenten te eten en iets te drinken.

Vanaf 10.15 uur nemen de kinderen deel aan ons activiteitenprogramma. De activiteiten kunnen zowel binnen als buiten plaats vinden. De activiteiten kunnen in beide groepen plaats vinden, het bso-lokaal, buiten of de hal. Vanwege de grootte van de locatie kennen de medewerkers van beide groepen alle kinderen en de kinderen de medewerkers. Rond 11.30 uur gaan we aan tafel met de kinderen voor de lunch.

12.30 uur gaan de slapers naar bed en worden er activiteiten ondernomen door de kinderen die geen middagslaapje nodig hebben.

Gedurende de middag vindt er 1 eet- en drinkmomenten aan tafel plaats rond 15.00 uur. Er wordt yoghurt gedronken en crackers gegeten met thee en/of

water, dit wordt per groep ingevuld. Rond 17.00 is er nog een moment waar verschillende soorten groenten worden aangeboden zoals komkommer, tomaat en paprika, hierbij zitten kinderen niet aan tafel.

Wanneer er gebruik gemaakt wordt van de opvang tot 18.30 worden de kinderen gezamenlijk opgevangen door 1 pedagogisch medewerker van de hele dagopvang en 1 van de buitenschoolse opvang in een van de lokalen. Voor kinderen die laat opgehaald worden is er de mogelijkheid van een extra groentesnackmoment om 18.00 uur.

Samen leven en samen spelen

De pedagogische cirkel is ons uitgangspunt voor het werken met de kinderen. Als pedagogisch medewerkers zijn we ons te allen tijde bewust van onze voorbeeldfunctie en zijn wij ons bewust van de normen en waarden die we bij 't Kickertje naleven. Wij zijn open en actief in onze houding en spelen in op de behoefte en ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de verschillen in de groep en zoeken in iedere activiteit een uitdaging en laten de ontwikkelingsdrang tot uiting komen bij kinderen. De medewerkers zorgen er voor dat alle kinderen deel uitmaken van de groep. Om samen goed te kunnen spelen en leven binnen de groep zijn er regels nodig. Het hanteren van heldere regels en het bewust zijn van de voorbeeldfunctie die je als pedagogisch medewerker hebt, zorgen ervoor dat de kinderen het belang leren kennen van normen en waarden en de wijze waarop ze hiermee om kunnen gaan. We vertellen kinderen waarom iets niet kan, vertellen wat de gevolgen ervan kunnen zijn en benoemen wat het

gewenste gedrag is zodat het kind leert wat er van hem verwacht wordt, dit passend hij het tempo en belevingswereld van het kind. Zo leert een kind zich aan regels te houden en het waarom van regels te begrijpen. Vaardigheden die hen verder helpen op hun weg naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

We hebben de kinderen die wij begeleiden goed in beeld, als individu en in de groep. Wanneer de kinderen aan het spelen zijn hebben de pedagogisch medewerkers een actieve houding, waardoor zij ontdekken waar de behoeftes van en de verschillen tussen kinderen liggen, individueel en groepsgericht. De pedagogisch medewerkers doen dit door te kijken, vragen en te luisteren, zij zijn een onderdeel van de groep. De pedagogisch medewerkers nodigen de kinderen uit tot gesprek en betrekken de kinderen op elkaar. Dit doen zij door middel van vragen, vragen om bevestiging en eventueel verduidelijking. De kinderen worden ondersteund bij het bewaken van hun grenzen, zodat voor het andere kind duidelijk is wat het wel of niet prettig vindt.

Werken met baby's

In beide dagopvanggroepen de Zeepaardjes en de Inktvisjes kunnen baby's worden opgevangen. We spreken van de babyfase bij kinderen van 0-maanden totdat ze lopen. Deze fase verdelen we onder in 3 fases: 0-5 maanden een kleine, kwetsbare baby, 6-9 maanden is de volgende fase en 9 maanden tot lopen als derde fase. Wanneer we de uitgangspunten van het pedagogisch beleid toepassen op deze leeftijdsgroep komen we tot het volgende.

Veiligheid en geborgenheid bieden worden geboden door beschikbaar te zijn voor de baby's. We bieden rust en ritme. We zorgen ervoor dat baby's verbinding ervaren met de ouders. We zorgen voor veiligheid. Grotere baby's kunnen naar je toe bewegen, kleintjes hou je bij je. De vaste pedagogische medewerkers en met name de mentor richten zich op het ontwikkelen van een relatie met het kind en de ouders waardoor een veilige hechting kan ontstaan. We nemen ruim de tijd voor overdracht, oudergesprekken, en werken met het thema 'familie', ouderbetrokkenheid (ouderavond). Ook rust en voorspelbaarheid draagt hier aan bij (bijvoorbeeld vast ritme, eigen bedje, de wereld om hen heen klein houden). De behoefte aan rust van de drie groepen baby's verschilt. Jonge kinderen kunnen buiten slapen in speciaal daarvoor ontworpen bedjes (Lutje Potjes). Het wisselt verder per dag wat er nodig is in de ruimte. Dus moet de ruimte per dag aangepast kunnen worden. Om voor rust te zorgen in de groep worden hierover afspraken gemaakt met de collega's. Voor de bescherming van hele jonge baby's moet er een afgeschermd plek zijn. Ook in de aanwezigheid van speelgoed is rust nodig; minder is meer!

Ontwikkeling mogelijk maken van jonge kinderen vereist dat er uitdaging op hun niveau is. Waar ze de dingen zelf kunnen doen, zelf kunnen ontdekken en waar ze zelf zoveel mogelijk naar toe kunnen. Vrij bewegen is voor jonge baby's een belangrijke voorwaarde om te ontwikkelen. Daarom zorgen we voor een geschikte plek waar jonge kinderen even zelfstandig kunnen spelen, zonder obstakels zodat ze interessante voorwerpen op hun tempo kunnen onderzoeken. We kiezen bewust voor speelgoed,

inrichting van het lokaal, dagelijks buiten spelen, gerichte activiteiten aanbod (muziek, beweging, sensomotorische activiteiten, beleving en ervaring). Bewegingsvrijheid, maar ook begrenzing (omdat overprikkeling meestal niet bijdraagt aan ontwikkeling maar deze juist belemmert). Kinderen zouden de ruimte naar behoefte moeten kunnen gebruiken. Hiervoor zou de ruimte op verschillende momenten op verschillende manieren worden ingedeeld. Bijvoorbeeld door het spelmateriaal aan de hand van de groepsamenstelling anders opstellen of veranderen. We willen kinderen zelf laten ontdekken als ze moe worden en hen de mogelijkheid bieden dat ze dan zich kunnen terugtrekken op een plek met minder prikkels.

Kinderen leren van en met elkaar sociaal vaardig te worden. Daarom zorgen we ervoor dat kinderen samen met andere kinderen kunnen zijn.

Baby's kunnen andere kinderen ontmoeten, zien en ervaren. We hebben oog voor het andere tempo dat jonge kinderen hebben en sluiten daarop aan. Hiervoor willen we voorkomen dat kinderen elkaar storen en over prikkelen. Baby's spelen nog niet met, maar wel naast elkaar. Baby's observeren elkaar en door deze ervaringen leren ze gevoelens, gedachten en wensen bij zichzelf en anderen te begrijpen. Wij ondersteunen dit door het te benoemen (we ondertitelen de acties van de baby's als het ware met tekst: "jij vindt het leuk als J. naast jou ligt").

Elk kind is van waarde voor zichzelf en de rest van de wereld. Baby's horen er ook bij. Hun wereld is echter nog niet zo groot. We begeleiden hen om er op hun tempo deel van uit te gaan maken.

We zijn en blijven in de buurt, zorgen dat het kind je kan zien en geven de baby's een plekje daar waar hun behoefte is; rust of uitdaging, alleen of met andere kinderen. Dit doen wij door alle boodschappen en signalen die een baby uitzendt te ontvangen en daar op een positieve en betekenisvolle manier op te reageren. Dit vraagt baby-specialisten die hier extra voor zijn getraind en pedagogisch medewerkers die er bewust voor hebben gekozen om met deze jongste kinderen te werken. Daarnaast proberen we zo veel mogelijk rekening te houden met de eigenheid en (culturele) achtergrond van het kind. Bijvoorbeeld eigen knuffel, flesje, wensen van ouders, mits passend in onze pedagogische visie en veiligheidsbeleid. In de verschillende groep-samenstellingen en op de verschillende locaties vereist dit andere activiteiten van de pedagogisch medewerkers.

Werken met dreumesen

In beide verticale groepen hebben wij te maken met dreumesen.

Dreumesen zijn kinderen in de leeftijd van ongeveer 16 maanden tot 2 jaar. Wanneer we de uitgangspunten van het pedagogisch beleid toepassen op deze leeftijdsgroep komen we tot het volgende:

Veiligheid en geborgenheid bieden aan de dreumesen geven we vorm door oog te hebben voor de tegenstrijdige gevoelens bij dreumesen tussen een nog emotionele afhankelijkheid en het zelf willen doen. We zoeken in op die tegenstrijdigheid en zijn ons bewust van het precieze evenwicht hiertussen. We ondersteunen de dreumesen hierbij om dat evenwicht te vinden en om te gaan met de frustraties als ze uit evenwicht zijn. We bieden rust en ritme aan de ene kant en mogelijkheden om daar flexibel

mee om te gaan aan de andere kant. Dreumesen zijn bezig met de controle over hun gevoelens en over die van hun verzorgers: bijvoorbeeld tijdens de verzorgingsmomenten. We zijn er op gericht om juist binnen deze momenten dit aspect aandacht te geven. We zorgen ervoor dat dreumesen verbinding ervaren met hun ouders en verzorgers. Dat doen we door een overdracht geven aan het begin en het einde van de dag, afspraken te maken over het afscheidsritueel en positieve aandacht voor de ouders van alle kinderen uit de groep te hebben. Dreumesen proberen vaak dingen die ver buiten hun mogelijkheden liggen, we zijn er op gericht om daarbij de veiligheid te bewaken zonder de uitdaging uit het oog te verliezen. Ontwikkeling mogelijk maken van dreumesen vereist dat we aansluiten op hun vastberadenheid om iets te leren en te ondernemen. We stellen hen veel in staat om in het hier en nu de dingen met hun lijf te ervaren. In deze leeftijd zijn kinderen vooral bezig om hun motorisch groeiende onafhankelijkheid te vieren. Ze leren met hun hele lijfje en leren door te doen en veel minder door wat er verteld wordt. Ze worden gedreven door kansen en mogelijkheden en door aanmoediging. We bieden hen veelvuldig mogelijkheden om allerlei vaardigheden te oefenen. Dreumesen zijn ook nieuwsgierig naar effect van hun gedrag en willen vaak dingen doen en uitproberen die ver vooruit lopen op hun taal en fysieke mogelijkheden. Hierdoor krijgen ze te maken met grenzen. In ons aanbod zijn we gericht op het aanbieden van uitdagingen en mogelijkheden tot oefenen op fysiek gebied, zoals klimmen, ruimte om te rennen, uitdagend speelgoed etc. en op de taalvaardigheid door middel van zingen en lezen. Ook worden

kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van creatieve vaardigheden.

Kinderen leren van en met elkaar sociaal vaardig te worden. Daarom zorgen we ervoor dat kinderen samen met andere kinderen kunnen zijn. We zorgen voor veel mogelijkheden om in contact te komen met anderen en zo te leren. Dreu-mesen leren vaak door imitatie (sociale vaardigheden). Ook binnen rituelen en andere interacties met andere kinderen en volwassenen hebben dreumesen vaak intense, onvoorspelbare en tegenstrijdige gevoelens en reacties. Ze vinden de rituelen en routine fijn maar ook niet fijn, zijn impulsief en hebben nog weinig zelfcontrole. De dreumesen worden daarom intensief (met oog voor deze leeftijdskenmerken) begeleid bij hun interacties. Zodat ze steeds zelfstandiger relaties met anderen op kunnen bouwen en te onderhouden.

Elk kind is van waarde voor zichzelf en de rest van de wereld. Dreumesen horen er ook bij. Hun wereld wordt steeds groter. We begeleiden hen om er op hun tempo deel van uit te gaan maken. Aangezien dreumesen de rituelen, waarmee we algemeen aanvaarde waarden en normen overgedragen, fijn maar ook niet fijn vinden, zorgen we bij deze groep vooral voor begeleiding bij het ontdekken van gevoelens, het uiten van hun gevoelens en het voeren van de eigen controle over deze gevoelens. Bijvoorbeeld door hen even boos te laten zijn of hen met iets anders te laten spelen en te laten ervaren dat ze zo de controle weer terug kunnen krijgen. Aan de andere kant benutten we het nieuwsgierig zijn van de dreumesen door hen specifiek te ervaren wat hun gedrag bij anderen te weeg brengt en hen te stimuleren om op een onderzoekende manier

kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving. Dit met het oog op respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in hun eigen groep.

Werken met peuters

In beide verticale groepen en de Peuterwerkplaats zijn peuters aanwezig. Peuters zijn kinderen in de leeftijd van 2 jaar tot en met 4 jaar. Wanneer we de uitgangspunten van het pedagogisch beleid toepassen op deze leeftijdsgroep komen we tot het volgende.

Bij het bieden van veiligheid en geborgenheid aan de peuters gaan we er van uit dat peuters steeds meer zichzelf ervaren als een onafhankelijk eigen persoon met eigen wensen en een eigen plan. Want peuters kunnen en willen steeds meer zelf plannen maken. Zo ook over de processen zoals eten, slapen en zindelijk worden. Ook gaan ze met het experimenteren bij nieuwe situaties meer uit van wat ze kunnen dan dreumesen. Ze gaan zichzelf en anderen controleren. Als begeleiding past daarbij de hoeder, een rol die de peuter helpt deze plannen uit te voeren en de regie daarover in toenemende mate zelf te houden. Dit betekent bij de afstemming met ouders daarover regelmatig in gesprek te gaan en dit proces centraal te stellen. Bij het experimenteren bij nieuwe situaties hebben we groeiend vertrouwen in het zelf plannen en beoordelen van de “gevaaren” van de nieuwe situaties. We zijn er alert op dat peuters zich in wisselend tempo ontwikkelen en enorme sprongen kunnen maken en ook kunnen terugvallen. We houden daar in de begeleiding en ons aanbod rekening mee.

Ontwikkeling mogelijk maken van peuters vereist dat we aansluiten op hun

vastberadenheid om iets te leren en te ondernemen. We stellen hen veel in staat om in het hier en nu de dingen met hun lijf te ervaren. Peuters hebben een groeiend inzicht in symbolen, getallen en woorden. Ze herkennen patronen en regels in de wereld om hen heen. Ze worden daarbij door de wereld om hen heen en door onze begeleiding aangemoedigd om hierover vragen te stellen en te reageren op zin en onzin. Zo verwerven ze nieuwe mogelijkheden tot voorstellingen, creativiteit etc. Daarnaast groeit hun begrip over oorzaak en gevolg. In de activiteiten die we aanbieden dagen we peuters uit hun groeiende begrip over oorzaak en gevolg en hun vermogen om zich dingen gedetailleerder te herinneren te gebruiken bijvoorbeeld bij het voorlezen en vertellen van verhalen. Ook het groeiende taalvermogen dagen we uit door het stellen van taal en rekenkundige vragen en de grotere lichamelijke beheersing wordt getest in uitdagende activiteiten. Kortom we stimuleren peuters door het aanbieden van ervaringen zodat ze de wereld kunnen gaan begrijpen. Kinderen leren van en met elkaar sociaal vaardig te worden. Daarom zorgen we ervoor dat ook peuters samen met andere kinderen kunnen zijn. Wanneer peuters elkaar langere tijd regelmatig tegenkomen in de groep kinderen, beginnen zich peutervriendschappen te ontwikkelen binnen het kindercentrum. Het zijn mooie mogelijkheden tot het oefenen met sociale vaardigheden die we inzetten bijvoorbeeld bij de overstap naar andere groepen en/of naar de buitenschoolse opvanggroepen. We bespreken dit met ouders. Peuters beleven hun gezin en het kindercentrum als aparte werelden. In de begeleiding is daar oog voor en verkennen met de peuters

beiden werelden en de verhouding daartussen. Peuters hebben regelmatig conflicten met elkaar, bij het begeleiden van de kleine conflicten laten we de kinderen deze eerst zelf oplossen en in de begeleiding zetten we in op de ontwikkeling van hun vermogen om het perspectief van de andere te zien. Inzicht in eigen rol: peuters kunnen hulpjuf zijn en weten wat daarbij hoort. Ze hebben ook behoefte aan het spelen van andere rollen en we stimuleren en ondersteunen dan ook het oefenen van de verschillende rollen.

Elk kind is van waarde voor zichzelf en de rest van de wereld. Peuters horen er ook bij. Hun wereld strekt zich steeds meer uit tot ook de buitenwereld. We begeleiden hen om er op hun tempo deel van uit te gaan maken. De buitenwereld wordt meer beleefd dan eerder. We bieden door middel van activiteiten en situaties steeds nieuwe ervaringen die hun wereld vergroot en halen de buitenwereld daardoor ook naar binnen. Bijvoorbeeld door uitstapjes naar lokale aangelegenheden zoals de bieb, kinderboerderij, supermarkt etc., maar ook door de keuzes in thema's (bijvoorbeeld verkeer of vakantie) en activiteiten die net iets uitdagender zijn en de wereld steeds iets groter maken. Ook gaan we op bezoek bij ouderen en worden peuters in contact gebracht met deze doelgroep.

Activiteiten

Bij 't Kickertje hechten we er groot belang aan om op de juiste wijze in te gaan op de ontwikkeling die een kind doormaakt. We doen dit door naar onze kinderen te kijken, aan te sluiten bij wat zij nodig hebben om zich verder te ontwikkelen en stimuleren hen op positieve wijze aan nieuwe dingen deel te nemen.

Onze binnen- en buitenruimten zijn zo ingericht dat de kinderen er fijn kunnen spelen, zowel samen als individueel. Wij vinden het belangrijk uitdaging te bieden om de kinderen ervaring op te laten doen om zo de ontwikkeling te prikkelen. In ons handelen zijn we bewust van de veiligheidsrisico's die dit met zich meebrengt. We spelen dagelijks buiten en willen de kinderen kennis laten maken met wat er buiten in de natuur is.

Naast vrij spel bieden wij op meerdere momenten per dag activiteiten aan, die zowel binnen als buiten de stamgroep aangeboden worden. In hal vinden in de ochtenduren activiteiten plaats waardoor in de groepen meer ruimte is voor activiteiten voor kinderen van dezelfde leeftijd. De activiteiten zijn erop gericht om de ontwikkelingsgebieden van de kinderen te stimuleren. De pedagogisch medewerkers weten op welk niveau een kind zich bevindt en wanneer het toe is aan bepaalde activiteiten. Deze werkwijze betekent dat gedurende deze activiteiten kinderen uit verschillende groepen samengevoegd worden.

Het activiteitenprogramma wordt gemaakt met behulp van activitheek DoenKids. Het actuele programma delen we met ouders via de agenda in het ouderportaal. We werken in thema's van 4 tot 6 weken met een aanvullend programma bij thema's zoals Pasen, sinterklaas en kerst.

Gedurende het jaar worden er diverse workshops aangeboden die de verschillende ontwikkelingsgebieden bestrijken. Denk aan yoga, dansen, muziek en bewegen. De kinderen worden hiervoor aangemeld door de pedagogisch

medewerkers waarbij gelet wordt op de initiatieven en interesses van de kinderen zelf.

Er worden weleens boodschappen gedaan en regelmatig wordt er een bezoekje gebracht aan de kinderboerderij. Soms mogen de kinderen van de dagopvang ook mee doen aan een bijzondere activiteit bij de buitenschoolse opvang, zoals poppenkast kijken, of publiek zijn bij een uitvoering van de grotere kinderen op het gebied van muziek of dans. Het bezoek aan de ouderen in woonzorgcentrum Akkerleven is een vaste activiteit waaraan veel waarde wordt gehecht.

Op de Peuterwerkplaats worden activiteiten aangeboden die aansluiten op wat kinderen net kunnen of wat ze nog niet kunnen. We doen activiteiten op alle ontwikkelingsgebieden zoals de sociaal emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling en de ontwikkeling van taal en rekenen. We werken daarbij voor de kinderen met een VVE-indicatie met doelen waaraan het gemiddelde kind voldoet als het naar groep 1 van de basisschool gaat.

We maken bij de activiteiten een onderscheid tussen een basisactiviteit, een verdiepte activiteit (meer) of een intensieve activiteit (herhaling). Daarbij werken we zoveel mogelijk interactief zodat kinderen kunnen doen wat ze leren. Bijvoorbeeld zelf de tafels schoonmaken en dan spelenderwijs de woorden leren. Ook werken we in kleine groepjes zodat meer interactie mogelijk is.

Aan de doelgerichte activiteiten voor kinderen met VVE doen ook andere kinderen mee. De VVE-kinderen doen met alle activiteiten van de andere kinderen mee. Belangrijk is dat bijvoorbeeld verhaaltjes die in de grote groep gelezen

worden eerst met de kinderen met taal-achterstand wordt gelezen, als een soort voorbereiding.

De inrichting in het lokaal en de wisselende themahoek is zodanig dat een kind zelfstandig de thema's en activiteiten kan naspelen. Het spelen in hoeken is daarbij een belangrijke voorwaarde voor de inrichting van het lokaal.

Buiten spelen

De kinderen spelen dagelijks buiten. Behalve de gezondheid wordt hiermee ook de kans op ontdekken van eigen kunnen en het opdoen van nieuwe ervaringen groter. We maken bewuste keuzes in het gebruik van de buitenruimte door af en toe ook in kleine groepjes buiten te spelen om zo recht te doen aan de behoefte van alle kinderen. Tijdens het buitenspelen kijken pedagogisch medewerkers naar de kinderen, zijn beschikbaar en kunnen inspelen op wat de kinderen nodig hebben. De kinderen worden regelmatig geobserveerd tijdens het buiten spelen en wij kijken bij welk spel ze zich aansluiten. We geven ontwikkelprikkels om ook die dingen te doen die soms nog een beetje moeilijk of eng zijn zodat zij hun grenzen kunnen verleggen met onze begeleiding.

Omdat we er vanuit gaan dat kinderen van en met elkaar leren, leggen wij uit waarom ze soms op hun beurt moeten wachten.

Uitstapjes

Regelmatig worden er kleine uitstapjes met de kinderen gemaakt binnen de dorpskern. Dit betreft dan bijvoorbeeld boodschappen halen bij de winkels, of samen met de kinderen naar de bibliotheek. Ook wordt de speeltuin of de

kinderboerderij bezocht. Dit gebeurt lopend met de grotere kinderen en/of met de bolderkar en kinderwagens, bakfiets of Kicker-bus. Regelmatig wordt door een pedagogisch medewerker en 6 kinderen een bezoek gebracht aan een groepje ouders bij onze bureaus in het verzorgingsstehuis Akkerleven. Er worden liedjes gezongen, voorgelezen en er wordt geknutseld. Daarna drinken de kinderen nog wat en dan gaan ze weer terug naar de locatie. Zo bieden we kennis en ervaring in een grotere leefwereld voor de kinderen.

Rituelen

Vaste handelingen zijn voor kinderen erg belangrijk en bieden hen veiligheid en geborgenheid. Herhaling geeft hen duidelijkheid, zekerheid en vertrouwen. De groepen kennen de volgende vaste handelingen en gewoontes: wennen, afscheid nemen, slapen, eetmomenten, verschonen en feesten.

Wennen

We vinden het belangrijk dat ouders en kind, kennismaken met de nieuwe groep, de kinderen en het spelen op de groep.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden er met de ouders wenaafspraken gemaakt. Het wennen vindt plaats twee weken voor de 1e opvangdag van het kind en bestaat uit maximaal twee keer 3 uur in de ochtend of middag. Bij het wennen is van belang dat wanneer het kind nog een fles krijgt er tijdens het wennen ook een flesmoment in zit zodat we zien hoe dit verloopt. Wanneer een kind intern gaat wennen, bijvoorbeeld door een overstap van groep of de naschoolse opvang, wordt dit door de pedagogisch medewerkers onderling geregeld en afgestemd met de ouders/

verzorgers. We bespreken het wennen uitgebreid, omdat elk kind (en ouder) het wennen op zijn manier ervaart. In deze periode staat het vinden van een plekje in de nieuwe groep voorop.

Ontvangen en afscheid nemen

Bij binnenkomst begroeten we ieder kind en ouder. We nemen de tijd voor een persoonlijke overdracht. Bij het brengen tijdens de verlengde opvang in de ochtend geven we de informatie door aan de vaste pedagogisch medewerker van de groep. Bij de overdracht horen wij graag hoe het met het kind gaat, hoe het kind gegeten en geslapen heeft en wat het kind heeft beleefd. Zo kunnen wij goed aansluiten bij wat het kind nodig heeft. We bespreken met elke nieuwe ouder het verloop van het afscheid nemen. Ieder kind mag op zijn manier afscheid nemen. De pedagogisch medewerker ondersteunt en begeleidt het kind hierin. We spreken met ouders af dat ze kunnen bellen om te horen hoe het met hun kind gaat.

Wanneer een kind het afscheid nemen als lastig ervaart, kan een knuffeltje, een speen geven of even op schoot zitten helpen. Wanneer het kind aangeeft te willen spelen, ruimen we samen de spulletjes op in het bakje van het kind. Aan het eind van de dag geven we een overdracht die weergeeft hoe het kind die dag heeft beleefd. We nemen afscheid door elkaar gedag te zeggen als het kind naar huis gaat.

Slapen

De slaapbehoefte van kinderen kan verschillend zijn. Wij houden het ritme van de kinderen aan. Wanneer het nodig is blijft de pedagogisch medewerker bij het kind totdat het kind rustig of in slaap gevallen is. We zeggen 'slaap lekker'

voor het slapen gaan zodat het voor het kind duidelijk is dat het gaat slapen. We maken gebruik van Lutje Potjes voor kinderen van 0-2 jaar. Dit zijn slaaphuisjes die bedoeld zijn voor buitengebruik.

Wanneer een ouder hiervoor kiest, slaapt het kind in een veilig bed in de buitenlucht. We bespreken deze slaapmethode met ouders tijdens het kennismakingsgesprek. Kinderen boven de 2 jaar slapen in de slaapkamers.

Eten en drinken

Tijdens de eet- en drinkmomenten zorgen we voor een plezierige en ontspannen sfeer en bieden een bewust moment om elkaar te ontmoeten en kinderen met elkaar in gesprek te laten gaan. We tonen interesse naar elkaar en praten over wat de kinderen hebben meegeemaakt of lezen een boekje. We betrekken hiermee de kinderen op elkaar en creëren een gezellige sfeer. We stimuleren de kinderen te kiezen uit het aanbod wat hij/zij op brood wil en om te eten wat er is gekozen of geboden wordt. Wanneer een kind zijn boterham zelf wil smeren of yoghurt wil eten dan kan dat. We stimuleren het kind om een lepel te gebruiken, dit is goed voor de fijne motoriek en oog-hand coördinatie. Voordat we gaan eten zingen we samen een liedje en wensen elkaar smakelijk eten. Wanneer wij klaar zijn met eten en drinken gaan wij afruimen en de handen en gezichten wassen. We houden rekening met wat het kind mag eten in verband met dieet, geloofsovertuiging of anderszids. Ons voedings aanbod is beschreven in het informatie boekje.

Voor de kleinere kinderen geldt dat zij hun eigen slaap- en eetritme volgen gedurende de dag.

Om te zorgen dat baby's zich veilig en geborgen voelen kiezen wij bewust om

het moment van fles geven in een rustige omgeving te laten plaats vinden. De baby krijgt op deze manier geen prikkels en kan rustig drinken.

Verschonen

Er zijn meerdere verschoonrondes, gekoppeld aan het slapen gaan en maaltijden, namelijk rond 10 uur, 12.00 uur, na het slapen en 16.15 uur en uiteraard wanneer een kind het zelf vraagt of wanneer de pedagogisch medewerker merkt dat een kind verschoond moet worden.

We benoemen wat we gaan doen en gebruiken het verschoonmoment ook als interactiemoment. Wanneer een kind het zelf (of bijna) kan, zullen we vragen om op het potje of naar de wc te gaan. Op deze manier ondersteunen we hun behoefte aan zelfstandigheid.

Feest vieren

Wij maken een feestje van een verjaardag of overgang naar een andere groep door de aandacht en de activiteiten die we daaraan besteden. De kinderen trakteren niet bij 't Kickertje. We bespreken van tevoren met ouders af wanneer een kind zijn verjaardag gaat vieren. Op de deur van de groep hangt de aankondiging wie er op de groep jarig is. De verjaardag van ieder kind wordt gevierd, op een manier die bij het kind past. De groepsruimte wordt versierd met slingers. De jarige krijgt altijd een verjaardagsmuts. We vertellen kinderen dat er een feestje is en nodigen hen uit om mee te doen met liedjes zingen en muziek maken. De jarige mag uit de verjaardagsmand een cadeautje kiezen. Deze cadeautjes worden door de oudercommissie uitgezocht en gekocht. Wanneer de jarige dit wil, kan hij samen met de pedagogisch medewerker langs alle

groepen om een verjaardagskaart te laten tekenen.

Wij vieren ieder jaar de feesten zoals Pasen, Kerst en natuurlijk Sinterklaas. Hoe wij dit vieren is elk jaar anders. We houden er rekening mee dat sommige kinderen dit best spannend kunnen vinden.

We geven aandacht wanneer een kind afscheid neemt van de groep. Er wordt iets moois geknutseld en er wordt voor het kind gezongen. Op dezelfde wijze vieren we het afscheid van een pedagogisch medewerker.

Afstemmen met ouders

Tijdens het kennismakingsgesprek worden er allerlei zaken uitgelegd en wordt ingegaan op vragen van ouders voor een goed verloop van de plaatsing. Zo wordt er bijvoorbeeld uitgelegd dat ouders van kinderen onder een jaar zelf op het bord schrijven hoe laat hun kind wakker was en wanneer de laatste voeding was. Zo kan het ritme van het kind naadloos aansluiten op het ritme dat het kind thuis heeft. Er wordt besproken wat het belang is van duidelijk afscheid nemen en dat wij graag vernemen als een kind ziek is of een dagje niet naar de opvang komt.

Ook wordt het belang van wederzijdse uitwisseling van informatie benadrukt. Van ouders horen we graag hoe het met het kind gaat, wat voor bijzonderheden er op dat moment zijn. Afspraken omtrent het kind worden op een toestemmingsformulier genoteerd en geparafeerd door ouders. Dit is voor ons van belang om goed in te kunnen spelen op en aan te sluiten bij het kind.

Aan het eind van de dag nemen we de tijd om te vertellen hoe het kind de dag heeft beleefd, daarnaast hoe het slapen en eten is gegaan. In deze dagelijkse

gesprekjes kan er overleg, uitwisseling en afstemming plaatsvinden zodat we samen de zorg voor het kind kunnen dragen.

We observeren jaarlijks elk kind in de groep en onze bevindingen worden verwerkt in het Kicker-kinddossier. We gaan met ouders in gesprek om de bevindingen te bespreken en informatie uit te wisselen. Wij vinden het belangrijk dat school een beeld heeft van de ontwikkeling en welbevinden van het kind. Ruim voor de 4e verjaardag wordt het overdrachtsformulier ingevuld. Wij geven hierin een beschrijving van het kind. Een geprinte versie van dit formulier wordt naar de basisschool gestuurd of afgegeven. Het Kicker-kinddossier wordt digitaal verwerkt en is voor ouders beschikbaar in de ouderapp en te downloaden en blijft zo lang als de opvang voortduurt beschikbaar.

Kindercentrum 't Kickertje
Burg. van Gentsingel 1b
2636 BP Schipluiden
(015) 380 71 38